



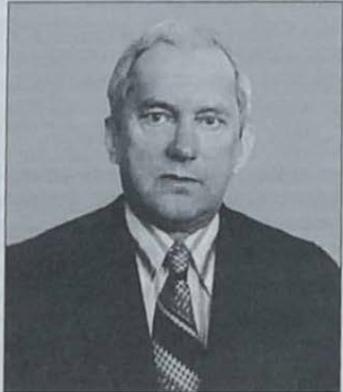
Пам'яті Віктора Павловича Дуценка:
100 років від народження



Віктор Павлович Душенко

кандидат фізико-математичних наук, доктор
технічних наук, професор, кавалер ордена Трудового
Червоного Прапора, відмінник освіти СРСР,
відмінник народної освіти УРСР, завідувач кафедри
загальної фізики Київського державного
педагогічного інституту імені О. М. Горького, нині
Національного педагогічного університету імені
М. П. Драгоманова

ДУЩЕНКО
Віктор Павлович (19. 06. 1922,
м. Кременчук, нині Полтав.
обл. – 05. 11. 1985, Київ) – фі-
зик. Канд. фіз.-мат. н. (1953),



д-р тех. н. (1977), проф. (1979).
Держ. нагороди. Закін. Кре-
менчуц. учит. ін-т (1940). Пра-
цював в Івано-Фр. пед. ін-ті;
зав. каф. фізики (1951–55); Київ.
тех. ін-ті харч. пром-сті; доц.
каф. фізики (1955–63); від 1963 –
у Київ. пед. ін-ті (нині Нац. пед.
ун-т); від 1968 – зав. каф. заг.
фізики. Дослідж. у галузі тепло-
фізики дисперс. і полімер. ма-
теріалів.

Пр.: Фізика твердого тела. 1973;
Фізика конденсованного состоя-
ния. 1980; Фізичний практикум: Навч.
посіб. 1981. Ч. 1; 1984. Ч. 2 (співавт.);
Теоретична фізика. Класична механі-
ка. 1984 (співавт.); Загальна фізика.
Фізичні основи механіки. Молекулярна
фізика і термодинаміка. 1987; 1993
(співавт.); Загальна фізика. Оптика.
Квантова фізика. 1991 (співавт.); усі –
Київ.

О. П. Симоненко



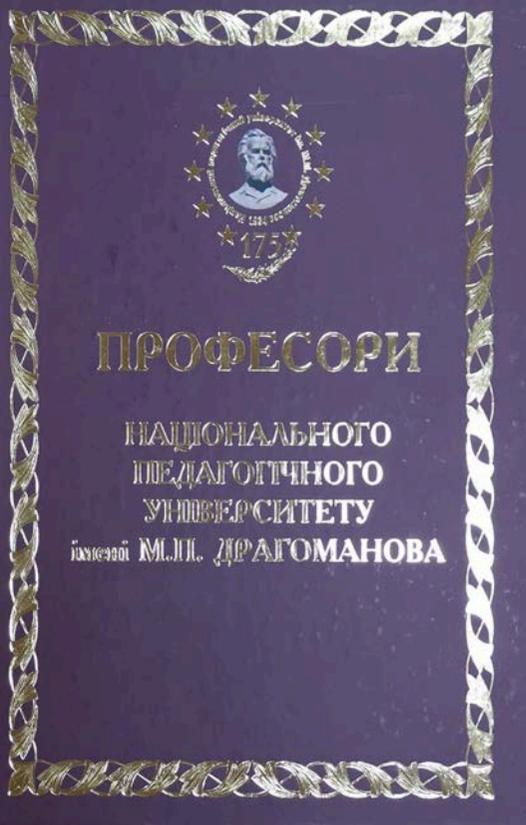
Національний фонд досліджень України
Національне товариство ім. Шевченка
Інститут енциклопедичних досліджень
ЕНУ України



Енциклопедія
Сучасної
України

Дущенко Віктор Павлович // Енциклопедія
сучасної України. Т. 8. Дл - Дя. Додаток (А - Г) /
редкол. І. М. Дзюба, А. І. Жуковський. -
Київ : [б. в.], 2008. - Режим доступу :

https://esu.com.ua/search_articles.php?id=19667



378
П 84

Професори Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: 1997-2005 : біобібліографічний довідник. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. - 227 с.

Професори

ісім" (у співавт.), 1972; "Синтаксис сучасного українського літературного мовлення", 1973; "Словосполучення в українській літературній мові", 1998; "Просте ускладнене речення", 2002; посібник для педагогічних вишніх навчальних закладів ("Вступ до мовознавства" (у співавт.), 1974; "Із синтаксису простого речення", 1990), підручник ("Українська мова" для 7-8 класу (у співавт.), 1992; "Українська мова" для вчителів (у співавт.), 1992) і посібник для середньої школи ("Вивчення української мови в 7 класі", 1979; "Вивчення української мови у 8 класі", 1981).



**ДУЩЕНКО
ВІКТОР ПАВЛОВИЧ**

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри фізики КПІ ім. І. М. Гурьєва, народився В.П. Дущенко 19 червня 1922 року в м. Кременчук Полтавської області. В 1940 році закінчив в рідному середню школу. В 1940 році закінчив фізико-математичний факультет Кременчуцького учительського інституту. В період Великої Вітчизняної війни вояк на 1-му Білгородському і на Центральному фронтах. Після дислокації В.П. Дущенко закінчив фізико-математичний факультет Київського дер-

національному педагогічному інституті; спочатку старшим викладачем, з 1958 р. – завідувачем кафедри української мови, з 1966 р. – професором з навчальної і наукової роботи, 1972–1985 рр. – обіймав посаду завідувача кафедри української мови Вінницького педагогічного інституту, з 1985 р. – професор цієї кафедри, з 1996–98 рр. – професор кафедри української мови Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. З 1998 р. – професор кафедри української мови Вінницького педагогічного інституту.

Наукові зацікавлення професора П. С. Дущенко стосуються переважно синтаксису української мови, зокрема тих проблем цього граматичного аспекту мовної структури, які безпосередньо пов'язані з мовознавчою реалізацією синтаксичних структур. П. Дущенко належить здебільше за змістом монографічне дослідження українського зводу літературного мовлення, в якому найбільш акцентовано його науковий внесок в проблему елітності, неповноти й односторонності речення. У його науковій діяльності посідають теоретичні й лінгвістичні аспекти досліджень української мови.

Петро Семенович Дудак – автор праць із синтаксису сучасної української мови ("Повний речення в сучасній українській мові", 1984; "Сучасна українська літературна мова. Синта-

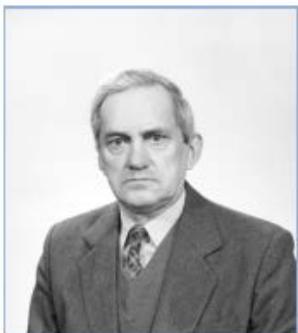
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова
Фізико-математичний факультет



*Всеукраїнський науково-методичний семінар,
присвячений пам'яті професора Дущенко В.П.*

05 листопада 2015 р.

**Сучасні проблеми
фізико-математичної освіти і науки**



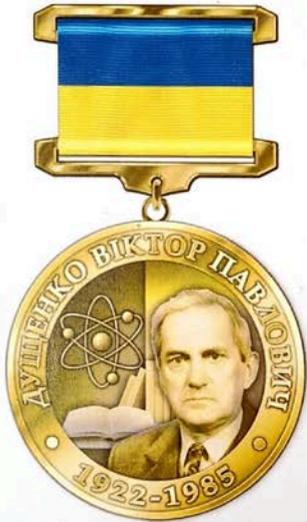
Збірник матеріалів семінару

Київ - 2016

53(07)
С 91

Сучасні проблеми фізико-математичної освіти і науки :
збірник матеріалів Всеукраїнського науково-
методичного семінару, присвяченого пам'яті професора
Дущенко В. П., 05 листопада 2015 р. - Київ : Вид-во НПУ
ім. М. П. Драгоманова, 2016. - 86 с.

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ



**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ**

присвячена 95-річчю від дня народження доктора технічних наук,
професора Дущенко Віктора Павловича

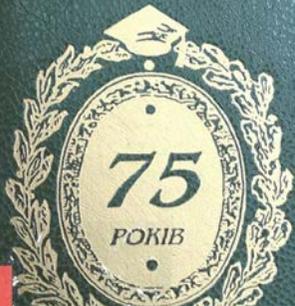
Збірник матеріалів конференції

25-26 травня 2017 року
м. Київ, Україна

53
Д 86С

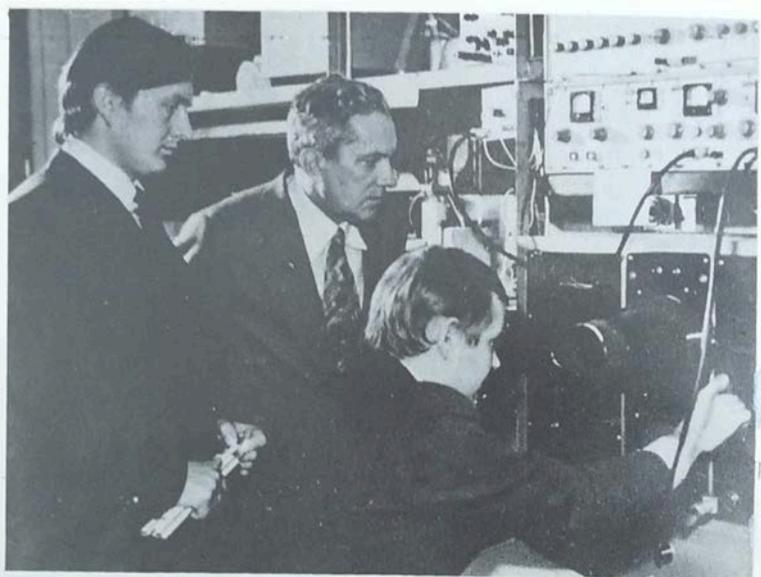
Сучасні проблеми фізико-математичної освіти і науки : міжнародна науково-практична конференція, присвячена 95-річчю від дня народження доктора технічних наук, професора Дущенко Віктора Павловича, 25-26 травня 2017 р., м. Київ, Україна : збірник матеріалів конференції. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. - 249 с.

УКРАЇНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ
М.П.ДРАГОМАНОВА



378
У 45

Професор Дущенко В. П. з аспірантами : [фот.] // Український державний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова : історичний нарис, 1920-1995 : 75 років. – Київ, 1995. - С. 40.



Професор Дущенко В.П. з аспірантами.

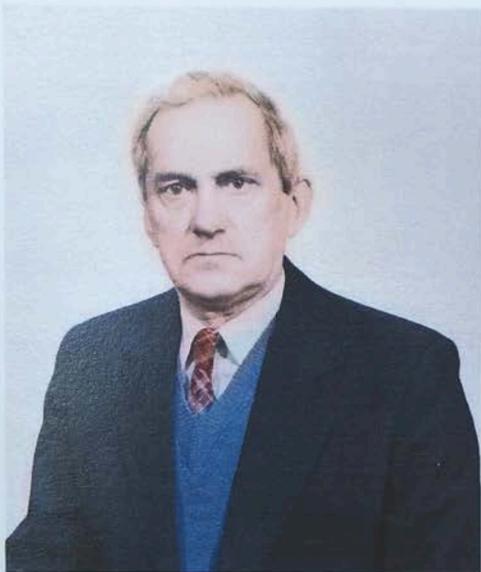


378
Н 35

Професор В. П. Дущенко з аспірантами : [фот.] //
Національний педагогічний університет імені
Михайла Драгоманова : історичний нарис, 1920 -
2000. - Київ. – С. 117.



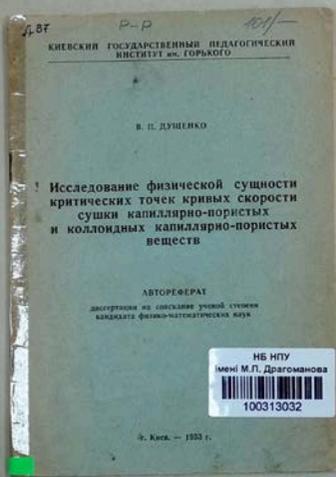
Професор В.П. Дущенко з аспірантами



**Віктор Павлович
Дущенко**

53(01)
Д 86

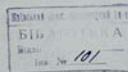
Віктор Павлович Дущенко : біобібліографічний
покажчик. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П.
Драгоманова, 2018. - 177 с. - Режим доступу:
<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/22430>



МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ УКРАИНСКОЙ ССР
КИЕВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
ИМЕНИ А.М. ГОРЬКОГО

В. П. ДУЩЕНКО

ИССЛЕДОВАНИЕ ФИЗИЧЕСКОЙ СУЩНОСТИ
КРИТИЧЕСКИХ ТОЧЕК КРИВЫХ СКОРОСТИ СУШКИ КАПИЛЛЯРНО-ПОРИСТЫХ
И КОЛЛОИДНЫХ КАПИЛЛЯРНО-ПОРИСТЫХ ВЕЩЕСТВ.



(Украина)

Диссертация на соискание ученой
степени кандидата физико-математи-
ческих наук.

Киев - Станислав
1953

НБ НПУ



Автореферат

Д 87

Дущенко, Виктор Павлович

Исследование физической сущности

критических точек кривых скорости сушки

капиллярно-пористых и коллоидных

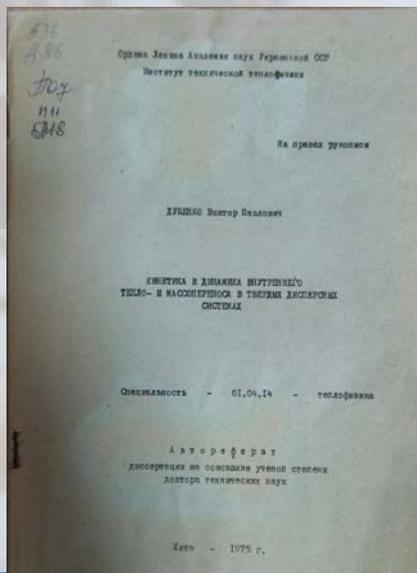
капиллярно-пористых веществ : автореферат

дис. ... канд. физ.-мат. наук / В. П. Дущенко ;

Киевский гос. пед. ин-т им. А. М. Горького. -

Киев, 1953. - 7 с. - Режим доступа:

<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/30056>



Украина Академия наук Украинской ССР
Институт технической теплофизики

На правах рукописи

ДУЩЕНКО Виктор Павлович

КИНЕТИКА И ДИНАМИКА ВНУТРЕННЕГО
ТЕПЛО- И МАССОПЕРЕНОСА В ТВЕРДЫХ ДИСПЕРСНЫХ
СИСТЕМАХ

Оригинальность - 01,04,14 - теплофизика

А в т о р е ф е р а т
диссертации на соискание ученой степени
доктора технических наук

Киев - 1975 г.

Автореферат

Д 87

Дущенко, Виктор Павлович

Кинетика и динамика внутреннего тепло- и

массопереноса в твердых дисперсных

системах : автореферат дис. ... докт. техн. наук

/ Дущенко Виктор Павлович ; Академия наук

Украинской ССР, Институт технической

теплофизики. - Киев, 1975. - 46 с.

І. М. КУЧЕРУК, В. П. ДУЩЕНКО,
В. М. АНДРІАНОВ

ОБРОБКА
РЕЗУЛЬТАТІВ
ФІЗИЧНИХ
ВИМІРЮВАНЬ

53(07)

К 95

Кучерук, І. М.

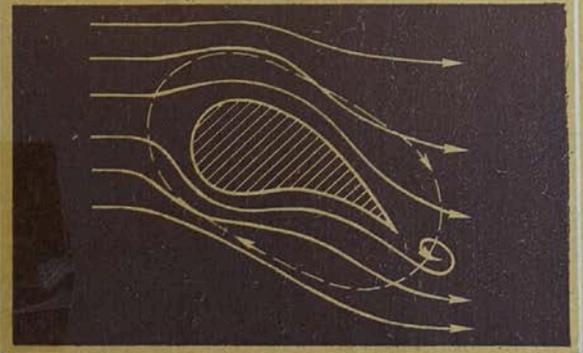
Обробка результатів фізичних вимірювань /
І. М. Кучерук, В. П. Дущенко, В. М. Андріанов. -
Київ : Вища школа, 1981. - 216 с.

53(075)
Д 86

В. П. ДУЩЕНКО, І. М. КУЧЕРУК

загальна фізика

Фізичні основи
механіки
Молекулярна
фізика
і термодинаміка



53(075)

Д 86

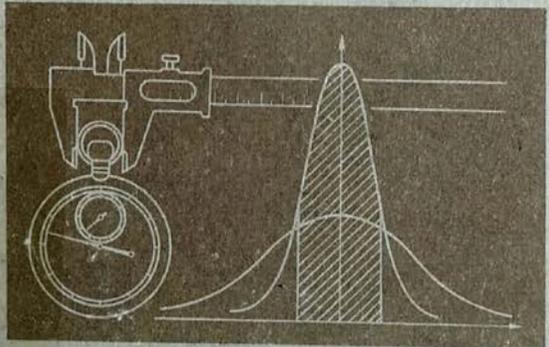
Дущенко, Віктор Павлович.

Загальна фізика : Фізичні основи механіки :
Молекулярна фізика і термодинаміка : навч. посіб.
для студентів фізико-математичних факультетів
педагогічних інститутів / В. П. Дущенко, І. М.
Кучерук. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Київ : Вища
школа, 1993. - 431 с.

53(07)
3-14

загальна Фізика

ЛАБОРАТОРНИЙ
ПРАКТИКУМ



53(07)
3-14

Загальна фізика : лабораторний практикум : навч. посіб. для студентів педагогічних інститутів / В. М. Барановський [та ін.] ; за загальною редакцією І. Т. Горбачука. - Київ : Вища школа, 1992. - 509 с.

ФІЗИЧНИЙ ПРАКТИКУМ

1

ФІЗИЧНИЙ ПРАКТИКУМ

2

53(07)
Ф 50

Фізичний практикум : навч. посіб. Ч.1 / В. М. Барановський [та ін.] ; за ред. В. П. Дущенко. - Київ : Вища школа, 1981. – 248 с.

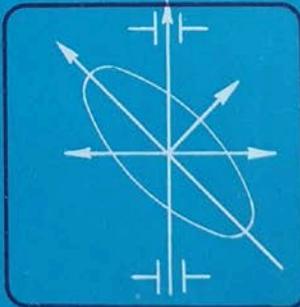
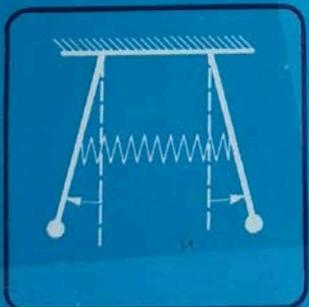
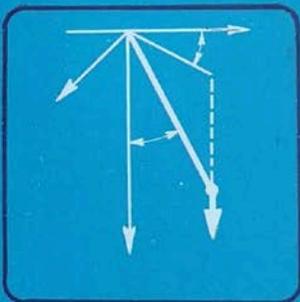
Фізичний практикум : навч. посіб. Ч. 2 / В. М. Барановський [та ін.] ; за ред. В. П. Дущенко. - Київ : Вища школа, 1984. - 256 с.

53(075)
А 65

В. О. Андреев
В. П. Дущенко
А. М. Федорченко

ТЕОРЕТИЧНА ФІЗИКА

Класична механіка



53(075)

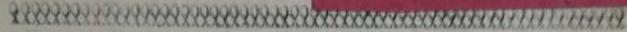
А 65

Андреев, В. О.

Теоретична фізика. Класична механіка : навч.
посіб. для студентів фіз.-мат. фак-тів пед. ін-тів /
В. О. Андреев, В. П. Дущенко, А. М. Федорченко. -
Київ : Вища школа, 1984. - 224 с.

53(07)
М54

Душенко В.П.
Горбачук И.Т.
Касперский А.В.



МН УССР

КИЕВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ
ИНСТИТУТ им. А.М. ГОРЬКОГО

Методические разработки
для студентов специальности № 2120
/заочная форма обучения/

Общая физика
Раздел I

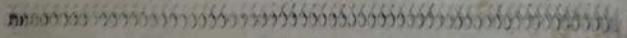
Механика. Молекулярная физика

НБ НПУ



Киевский педагогический
институт им. А.М. Горького
БИБЛИОТЕКА

1986г



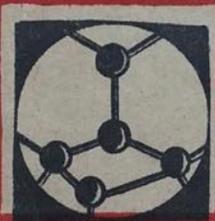
53(07)
М 54

Методические разработки для студентов
специальности № 2120 (заочная форма
обучения) : Общая физика. Раздел I. Механика.
Молекулярная физика. - Киев : [б. и.], 1986. -
33 с.

1986
М 54

5392A

A-43



**АКТУАЛЬНЫЕ
ВОПРОСЫ
ФИЗИКИ
ТВЕРДОГО ТЕЛА**

КИЕВ-1973

539
A 43

Актуальные вопросы физики твердого тела :
тематический сборник статей / отв. ред. В. П.
Дущенко. - Киев : Киевский государственный
педагогический институт им. А. М. Горького, 1973. -
166 с.

73
43

5392

Ф 50

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ УССР
КИЕВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
им. А. М. ГОРЬКОГО

Ф И З И К А Т В Е Р Д О Г О Т Е Л А

В.П.Дущенко, відповідальний редактор

Київ — 1974

53
Ф 50

Физика твердого тела : тематический сборник статей / відп. ред. В. П. Дущенко. - Киев : Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького, 1974. - 148 с.

53
Воп

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ УССР

КИЕВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
имени А. М. ГОРЬКОГО

**ВОПРОСЫ ФИЗИКИ ВЕЩЕСТВ
И ДИСПЕРСНЫХ СИСТЕМ**

Киев—1975

53
В 74

Вопросы физики веществ и дисперсных систем :
сборник / отв. ред. В. П. Дущенко. - Киев :
Киевский государственный педагогический
институт им. А. М. Горького, 1975. – 131, [1] с.

539

И-88

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ УССР
КИЕВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
ИМЕНИ А.М. ГОРЬКОГО

ИССЛЕДОВАНИЯ ПО МОЛЕКУЛЯРНОЙ ФИЗИКЕ
И ФИЗИКЕ ТВЕРДОГО ТЕЛА

СБОРНИК НАУЧНЫХ ТРУДОВ

539
И 88

Исследования по молекулярной физике и физике
твердого тела : сборник научных трудов / отв. ред.
В. П. Дущенко. - Киев : Киевский государственный
педагогический институт им. А. М. Горького, 1976. -
214 с.

УДК 536. 696+541.148

В.П. Дущенко, А.Н. Кравцов, А.Н. Куляндина

ВЛИЯНИЕ МОДИФИЦИРОВАНИЯ ПОВЕРХНОСТИ АКТИВИРОВАННОГО УГЛЯ ОУ-А НА
НЕКОТОРЫЕ ЕГО ВЛАГОУДЕРЖИВАЮЩИЕ СВОЙСТВА

В связи с необходимостью целенаправленного регулирования сорбционной способности дисперсных материалов путем обработки их поверхностно-активными веществами /ПАВ/, нами было проведено исследование



НАУКОВИЙ ВІСНИК
Студентського наукового товариства
імені Григорія Волинки

Випуск 1

Київ
Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова
2015

УДК: 53(477)(092)

*Пудченко С. А., Грищенко О. С.,
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова,
Науковий керівник: Горбачук І. Т., канд. фіз.-мат. наук, професор*

ВІКТОР ПАВЛОВИЧ ДУЩЕНКО: ВЧЕНИЙ І ПЕДАГОГ.

*У статті висвітлено деякі біографічні факти відомого науковця і педагога доктора технічних наук,
професора Віктора Павловича Дущенко.*

*Ключові слова: Віктор Павлович Дущенко, НПУ імені М. П. Драгоманова, фізика полімерів, фізика
сегментованих кополімерів, суцільні волокна матеріалів.*

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова є провідним і найпотужнішим педагогічним закладом України. До того ж з багатою історією існування, оскільки його генетичні витoki сягають 1834-1835 рр., а не понад 180 років. В його стінах працювали багато науковців-педагогів серед них такі як:

Математик, академік АН УРСР, професор Кравчук Михайло Пилипович (1892-1942).
Методи М. П. Кравчука використані в США, Японії та інших країнах при моделюванні кібернетичної техніки. Наукові праці М. П. Кравчука широко використані американськими вченими, авторами першого у світі комп'ютера. Він був вчителем Архіна Льюїса – конструктора реактивних авіадвигунів, Сергія Корольова – конструктора радянських космічних кораблів, і майбутнього академіка Володимира Челомєха.

Професор Георгій Георгійович Де-Метц (1861-1947) український фізик і методист, авторитет у галузі радіоактивності, укладач першого в Україні курсу методики викладання фізики в школах.

Член-кореспондент АН УРСР, професор Ремеза Євген Якович (1896-1975) Основні праці Ремеза стосуються конструктивної теорії функцій та наближеного аналізу. Він успішно створив загальні обчислювальні методи чебишевського наближення функцій.

Михайло Петрович Драгоманов (1841-1895). З 1865 року він був призначений на посаду приват-доцента на кафедрі загальної історії історико-філологічного факультету тоді Київського університету Св. Володимира. У той час він читав лекції з історії Стародавнього Єгипту, історії та історіографії Стародавньої Греції, історії Стародавнього Риму, Нової історії (добі Реформації та Відродження).

Серед плеяди видатних вчених-педагогів ім'я не менш значного науковця і освітянина

Пудченко С. А., Грищенко О. С.
Віктор Павлович Дущенко: вчений і педагог //
Науковий вісник Студентського наукового
товариства імені Григорія Волинки. Вип. 1. -
Київ, 2015. - С. 289-293. - Режим доступу:
<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/14863>



НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

СЕРІЯ 3

ФІЗИКА І МАТЕМАТИКА
У ВИЩІЙ І СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ

ВИПУСК 18

Пудченко, С. А.
Деякі нотатки наукової і педагогічної діяльності
професора В. П. Дущенко [Текст] // Науковий
часопис Національного педагогічного
університету імені М. П. Драгоманова. Серія 3 :
Фізика і математика у вищій і середній школі, Вип.
18. – Київ, 2017. - С. 81-87. - Режим доступу:
<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/17468> .

УДК 929:37:53

Пудченко С. А.

ДЕЯКІ НОТАТКИ НАУКОВОЇ І ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСОРА В. П. ДУЩЕНКА

У статті висвітлено деякі біографічні факти відомого науковця і педагога, доктора технічних наук, професора Віктора Павловича Дущенко. Наукова школа Віктора Павловича Дущенко є унікальною за багатьма параметрами. В Україні є декілька університетів які попрацю вважасють, що Дущенко В. П. є фундатором фізичної школи в Іхньому університеті. Національний педагогічний університет (НПУ) імені М. П. Драгоманова, в першу чергу, так вважає, однак Віктор Павлович надзвичайно багато зробив для становлення фізичних шкіл у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ), у Національному університеті харчових

XIV
2016



У номері:
ІСТОРИЗМ У НАВЧАННІ ФІЗИКИ
ДЖЕРЕЛО СВІТЛА В ГРАВІТАЦІОННО-ЛІН
ВПРОВАДЖЕННЯ STEM-ОСВІТИ
ФОТОГРАФІЯ: ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ І

ДЕТАЛЬНІШЕ НА РЕ

З ІСТОРІЇ НАУКИ 43

ВИТОКИ НАУКОВОЇ І ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСОРА В. П. ДУЩЕНКА

Сергій ПУДЧЕНКО, аспірант кафедри теорії та методики навчання фізики і астрономії НПУ ім. М. П. Драгоманова

Сучасна ситуація в Україні потребує змін ставлення до освіти. Головною роллю в підвищенні й розвитку економіки будівної держави відіграє саме наука, стверджує В. В. Хвольович у книжці «Фізика в Україні в XIX – XX століттях: історія, здобутки, особистості». Навчання молоді має спиратися на новітні прогресивні науково-методичні та педагогічні технології. На сьогодні фізико-технічні науки мають вийти на перший план. Економічно розвинутої, потужної інноваційної України можна розбудувати передусім заshawності високо кваліфікованого спеціаліста технічного і природознавчого напрямку. Пройде місяць у підготовці майбутніх учителів і випускників поєддає Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. Актуальними стають науково-педагогічні здобутки першого ученика, серед яких особливо яскраво є особистість видатного науковця і освітителя професора Пестера Палашовича Душченка.

В. П. Душченко як людина, педагог і науковець згадується в тій книжці, редактор і науковець згадує в тій книжці в НПУ ім. М. П. Драгоманова, а й у Прикарпатському національному університеті ім. Василя Стефанива (м. Івано-Франківськ) у Національному університеті харківських технологій м. Києва та у багатьох інших навчальних закладах, науково-дослідницьких інститутах України і світу.

В. П. Душченко був людинаю енциклопедичних знань у галузях фізико-математичних наук, історії, філософії, педагогії і, загалом, високоступеневим культурно-освітянським, патріотом України, прихильником демократичного напрямку в освіті. Мав чільну роль у складанні мудрого вчителя і дослідника керівника. На думку академіка Міжнародної Академії педагогічних і соціальних наук, академіка Академії наук вищої школи України, доктора фізико-математичних наук, професора Б. С. Колупаєва, В. П. Душченко є одним із засновників нового наукового напрямку у вітчизняній науці, людинаю дослідницького процесу перенесення енергії, імпульсу та речовини в дисперсних і полімерних матеріалах.

Це відносно новий клас конденсованих систем, характерною особливістю яких є існування дисперсних структур. В. П. Душченко інтенсивно працював над напрямом цього предмета і створив школу з найважливіших галузей науки – фізику гетерогенних композитів. За результатами досліджень він установив, що такі матеріали мають неогерентну міфайну межу, роль якої у формуванні комплексу властивостей може бути домінуючою. Характерно, що мікструктуру гетерогенності можна напрямлено регулювати на доволі широкому діапазоні. Одним із них є наповнювач, які за характерними ознаками, запропонованими В. П. Душченком, вдалося класифікувати. Особливо актуально такою вид модифікації вивчати себе у випадку полімерних систем.

Наукова спадщина роботи професора В. П. Душченка тим, що фізику полімерів було вивчено в самостійну галузь науки із загальної фізико-хімії високомолекулярних сполук. Займаючись дослідженнями гетерогенних полімерів, В. П. Душченко встановив, що не лише термофізичні, а й механічні, електрофізичні властивості їх різко відразняються від інших матеріалів. На прикладі різномірних гетерогенних полімерних систем він показав, що характерними рисами таких систем є яскраво виражені релаксаційні явища, чутливі до температурно-часової дії зовнішніх впливів.

Глибокі дослідження цих процесів вимагали створення нової експериментально-наукової матеріальної бази лабораторій, що дало б змогу «конструювати» структуру, а відповідно, і релаксаційні властивості полімерного матеріалу. Ці питання були успішно розв'язані учнями В. П. Душченка. У 1967 р. з метою підсилення фундаментальної експериментальної діяльності вивадиачів та аспірантів на кафедрі створилася фізико-науково-дослідна лабораторія гетерогенних дисперсних та полімерних матеріалів (керівник – професор В. П. Душченко). За результатами досліджень у галузі термофізичних і механофізичних властивостей дисперсних та полімерних матеріалів упродовж 1968 – 1990 рр. було захищено 3 докторські дисертації (В. П. Душченко, М. І. Шур, А. Ф. Бувайдал) і 53 кандидатських дисертацій. Ці результати засвідчують не лише його талант як науковця, а й організатора науки.



© Пудченко С. А., 2016

Пудченко, Сергій.

Витоки наукової і педагогічної діяльності професора В. П. Душченка // Фізика та астрономія в рідній школі. - 2016. - № 4. - С. 43-47. - Режим доступу:

<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/14785>

ЗАХИСНИКИ ВІТЧИЗНИ, І ВИХОВАТЕЛІ МОЛОДІ

ПРЕДСТАВНИКИ НАРОДНОЇ ОБВИ-
УЧАСНИКИ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ
ВІЙНИ



Захисники Вітчизни, і вихователі молоді

ДУЩЕНКО ВІКТОР ПАВЛОВИЧ



Народився 19 червня 1922 р. в м. Кременчуці на Полтавщині в родині службовця.

13-річним підлітком закінчив школу СРЗШ, потім з відзнакою місцеву школу № 16, а 1940 р. — фізико-математичний факультет Кременчуцького учительського інституту.

З жовтня 1940 р. по грудень 1945 р. перебував у складі Червоної армії.

У роки Великої Вітчизняної війни був у діючих частинах Радянської армії на Центральному та 1-му Білоруському фронтах.

Після демобілізації з армії Віктор Павлович вступив на другий курс фізико-математичного факультету Київського педагогічного інституту імені О. М. Горького і згодом став тут аспірантом кафедри фізики зі спеціальності "молекулярна теплофізика".

Протягом 1951–1955 рр. працював завідувачем кафедри фізики Івано-Франківського педінституту, а з 1955 до 1963 р. — доцентом кафедри фізики Київського технологічного інституту харчової промисловості. Кандидатську дисертацію захистив 1953 р., докторську — 1976 р. В. П. Дущенко у 1963 р. повернувся до Київського педагогічного інституту імені М. О. Горького на посаду доцента, а з 1968 р. до останніх днів життя завідував кафедрою загальної фізики.

37 років свого життя Віктор Павлович віддав благородній справі навчання і виховання студентської молоді, підготовки висококваліфікованих кадрів учнів і викладачів. Під його керівництвом підготовлено 2 доктори і 37 кандидатів наук. В. П. Дущенко був відомим у країні та за її межами ученим теплофізиком, який написав більше 300 статей і навчальних посібників.

Він був людиною високоорудованою, мудрою, принциповою, доброю, поважав людей. Його завжди відрізняли глибока душевність і простота у стосунках з колегами, студентами і друзями.

За бойові і трудові заслуги перед Батьківщиною В. П. Дущенко був нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, багатьма медалями, нагрудним знаком "Отличник просвіщення СССР".

Помер В. П. Дущенко 5 листопада 1985 р.

378
3-38

Дущенко Віктор Павлович // Захисники Вітчизни, і вихователі молоді : [біографічний довідник]. - Київ, 2016. — С. 69.

378
I-11

І ВОЇНИ, І ПЕДАГОГИ

Слово про ветеранів



378
I-11

Дуценко Віктор Павлович // І воїни, і педагоги :
слово про ветеранів. - Київ, 2000. – С. 125.



Матеріали

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ОСВІТА ТА НАУКА : ПАМ'ЯТАЮЧИ ПРО МИНУЛЕ,
ТВОРИМО МАЙБУТНЄ»

– Київ-2020 –

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«ОСВІТА ТА НАУКА : ПАМ'ЯТАЮЧИ ПРО МИНУЛЕ, ТВОРИМО МАЙБУТНЄ»

ПРО МАЛОВІДОМЕ І НЕВІДОМЕ З ІСТОРІЇ КАФЕДР ФІЗИКИ НПУ ІМЕНІ
М.П. ДРАГОМАНОВА

Пудченко Сергій Анатолійович

завідувач лабораторії спеціального фізичного
практикуму для магістрів,
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова
dirkivc@ukr.net

Значний відсоток національного багатства розвинутих країн створюється інтелектуальним ресурсом у галузі високих технологій, вченими дослідниками, науковцями, професорами університетів. Економічно розвинуті країни США, Англії, Німеччини, Китай, Корея, приділяють перш за все увагу розвитку освіти, науки і техніки. Якісна підготовка і шанобливе ставлення до вчителів обов'язкова умова підвищення показників валового національного доходу на душу населення, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова займає провідне місце не тільки серед педагогічних ВНЗ, але входить до десятки кращих ВНЗ України.

Пудченко, Сергій Анатолійович.
Про маловідоме і невідоме з історії кафедр фізики
НПУ імені М. П. Драгоманова // Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
«Освіта та наука : пам'ятаючи про
минуле, творимо майбутнє». – Київ, 2020. –
С. 198-204. - Режим доступу:

<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/31903>



З фонду Наукової бібліотеки
НПУ імені М. П. Драгоманова

URL: <http://lib.npu.edu.ua/>

Укладач віртуальної виставки —
М. Безсмертний